

Előterjesztés

Déaványa Városi Önkormányzat
2012. október 25. – én
tartandó Képviselő-testületi ülésére
Az Önkormányzat mezőgazdasági tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Déaványa Városi Önkormányzat mezőgazdasági tevékenységet végez saját szabad kapacitása terhére.

Mezőgazdasági tevékenységünk alkalmazkodik az elnyert támogatások (AKG – agrár-környezetgazdálkodási célprogram-, SAPS –területalapú támogatás-, NATURA 2000, KAT – kedvezőtlen adottságú területek-) kritériumaihoz, a támogatás igénybevételi feltételeihez. Ebben az évben az aszály okozta károk jelentős terméskiesést eredményeztek.

Amíg a sokéves átlag összesen 547,7 mm, az utóbbi egy év (2011. augusztus-2012. július) átlaga 366,6 mm volt, ami 181,1 mm eltérést jelent az átlaghoz képest. Természetesen a csapadékhiány minden időszakban kritikus, viszont talán a „leg” a március hónap, amikor a növények keléséhez, az őszi vetésű növények fejlődéséhez, a jó talajállapot elkészítéséhez szükséges lenne, amelynek a sokéves átlaga 33,0 mm, addig a tárgyévi átlag 2,8 mm. Azt hiszem hogy a 30,2 mm csapadék hiánya rányomta a bélyegét a terméshozamra. Ebben a gazdálkodási évben is ellenőrzéseket kaptunk, amely KAT és anyajuh támogatási jogcím esetében volt. Az ellenőrzés során szankció nem történt. Mint az Önkormányzatnál az ÁSZ (Állami Számvevőszék) a fő ellenőrző szerv, úgy a gazdálkodók esetében az MVH (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal). Támogatási kérelmeink határidőre benyújtva lettek. Az aszály okozta károk enyhítésére vonatkozó támogatási igény benyújtására Önkormányzatunk a jogszabályi rendelkezések miatt nem jogosult.

Emlékeztetőül szeretném tájékoztatni a T. Képviselő-testületet, hogy a 2010/2011-es gazdálkodási évtől Polgármesteri Hivatalok támogatási kérelmet nem nyújthattak be a kifizető hatósághoz, azaz az MVH-hoz. Ezért új regisztrációt kellett eszközölnünk, elkülönített bankszámlát kellett nyitnunk. Ennek értelmében **Déaványa Városi Önkormányzat** a támogatást igénylő a jogszabályoknak így megfelelően. A 61/2009. (V.14.) FVM rendelet 24. § (6) bekezdésében : Egy adott területhez kapcsolódó kötelezettség - a jogutódlás és a vis maior esetek kivételével – egyszer adható át. Így került sor – testületi döntést végrehajtva – Dr. Kiss László által használt 43,90 ha szántó (Dombri) átvételére, melynek 2011.09.01.-től Önkormányzatunk a használója. Kettő támogatási jogcím esetében a 128/2007 FVM rendelet 5. § (3) értelmében Natura 2000 „ támogatás igénybevételére nem jogosult költségvetési szerv, valamint az a gazdálkodó szervezet, amelyben a Magyar Állam tulajdoni hányada meghaladja az 50%-ot.” illetve a 25/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 5. § (4) bekezdése szerint KAT „ támogatás igénybevételére nem jogosult költségvetési szerv, valamint az a gazdálkodó szervezet, amelyben az állam tulajdoni hányada 50% felett van.” Natura 2000 esetében követelésünk 448.040.- Ft, KAT esetében 4.651.493.-Ft. Mindegyik 2010. évben igényelt, át nem utalt tételek. 2009-ben igényelt és át nem utalt 4.413.293.- Ft-ot KAT esetében is ugyanaz a helyzet. Természetesen Dr. Kulcsár László ügyvéd úr közreműködésével a szükséges jogi lépéseket időben megtettük, az ügymenetek folyamatban vannak még az előterjesztés készítésekor is. Már említettem az átadást-átvételt, ez történt Polgármesteri Hivatal és Városi Önkormányzat között, ami azt jelenti, hogy e két jogcímet most már az Önkormányzat igényelhet.

I. Szervezeti tagozódása:

- állattenyésztés
- növénytermesztés

Állattenyésztés

142db vegyes korcsoportú juh állatállománnyal rendelkezünk, erre az **AKG** (Agrár-Környezet-gazdálkodási Célprogram) miatt van szükség az állatlétszám lefedése miatt.

1 ha gyepterület állategysége 0,2-0,5 ÁE (állategység) között kell, hogy legyen.

Vegyes korcsoportú juh esetében 1db juh 0,15 ÁE. Állatunk használt gyepterület 78,62 ha, amihez 15.724 ÁE szükséges minimum. $(78,62\text{ha} \times 0,2\text{ÁE})$, így $15.724 \text{ ÁE} : 0,15 \text{ ÁE/db juh} : 1000 = 104,89\text{db}$ kell, hogy az állatlétszám lefedése megtörténjen. Természetesen ráhagyással legalább 20-30%-kal többet kell, hogy tartunk, elhullás, kényszervágás miatt. Az állattenyésztés tartását bértartásban oldjuk meg.

Kérődző szerkezetátalakítási támogatási igényünk **Anyajuh** és **KAT-os anyajuh** esetében egyaránt **115 db**.

Juhtenyésztésnél kiadásunk (tenyészkos vásárlás, gyógykezelés, füljelölés stb.) 1.006.061.-Ft, bevételünk (támogatás, élőbárány értékesítés) 1.074.250.-Ft.

Növénytermesztés

Szakmai irányítását én végzem. Feladatom a termelés szervezése, a szükséges adminisztratív munkák elvégzése – könyvelésen kívül -, mint pl.: gazdálkodási napló, vetésterv stb., a pályázatokban vállalt kritériumok betartása, szakmai képzéseken való részvétel, kapcsolattartás különböző szervekkel – MVH, VM, MGSZH, Agrárkamara, MOSZ, GOSZ, vállalkozók stb. -, támogatások igénylése.

Az irányítónak a munkabér + járulékaik nem terhelik a mezőgazdaságot az a város- és községgazdálkodás szakfeladatán jelenik meg. Ezt az indokolja, hogy további feladatom közé tartozik a szociális földprogram irányítása – szakmai képzések, konferenciák részvétele, pályázatok együttes készítése stb. – a közfoglalkoztatás megvalósítása.

Könyvelését az önkormányzat gazdálkodási irodája végzi. Könyvelésük az összköltséges eljárást alkalmazza.

A gazdálkodási iroda tárgy évet néz – január 01 – december 31-ig hisz ez az az időszak, amely az önkormányzat szemszögéből figyelembe vehető.

A mezőgazdasági termelés szempontjából nem reális, hisz a gazdálkodási év szeptember 01 – augusztus 31-ig tart. Valójában ez sem lehet reális, hiszen átfedések lehetnek s vannak, késői betakarítású növények (napraforgó, kukorica), későbbi fizetés az értékesített növények után sorolhatnám tovább.

A szellemi állomány tevékenysége közvetlenül a mezőgazdaságot pénzügyileg nem terheli.

Fizikai létszám esetében 1 fő traktoros (közalkalmazott) és 1 fő erőgépezető (munkatörvénykönyves) van alkalmazásban.

A költségek csökkentése érdekében 1 fő gépszerelő prémium évében vesz részt.

A fizikai létszám munkabér + járulék + juttatásai teljes egészében a mezőgazdasági szakfeladatot terheli. A további létszámot munkaügyi támogatással, közfoglalkoztatás keretében oldjuk meg.

A mezőgazdasági munkák mellett gyakran végeznek javítási, karbantartási, közterület-ellátási jellegű munkákat, amelyek közvetlenül nem kapcsolódnak a mezőgazdasághoz.

Ellenőrzésre hivatott a Képviselő-testület, pénzügyi- ellenőrző önkormányzati vagyonkezelő bizottság, többcélú társulás belső ellenőrei, könyvvizsgáló, valamint a felettes állami szervek. A képviselők részére bármikor lehetőség van a gazdálkodás betekintésébe.

II. Mezőgazdasági növénytermesztés elemzése:

Dévaványa Városi Önkormányzat saját tulajdonú termőterületen gazdálkodik, melynek művelési ág megosztása szerint:

- szántó:	390,06 ha
- <u>gyep (legelő):</u>	<u>78,62 ha</u>
Összesen:	468,58 ha

A többi saját tulajdonú földterületek művelése haszonbérbeadással valósul meg.

A Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásban megvalósuló Agrár – Környezetgazdálkodási (AKG), Kedvezőtlen Adottságú Területek (KAT), NATURA 2000, és az Egységes Területalapú Támogatási (SAPS) programokban veszünk részt.

Az előzőekben említett AKG és KAT célprogramok elnyert pályázati támogatás 5 éves időtartamra szólt 2004. szept. 01. – 2009. aug. 31-ig, melynek szigorú termesztési kritériumai voltak, amely kihatással bírt a termésátlagok alakulására a vetésszerkezet összeállítására. Szintén ugyanezt az eljárást kell alkalmaznunk a 2009. szept. 01.- 2014. aug. 31.-ig tartó új AKG- s programunkban.

A SAPS a mezőgazdasági termelőnek „alanyi jogon” jár.

Kölcsönös megfeleltetés és a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ), valamint a Jogszámban Foglalt Gazdálkodási Követelmények (JFGK) betartása kötelező. Általunk használt szántó több mint 90%-a a területek a település déli részén (Varsányhát) helyezkednek el, melyből 95,37 ha régi rizstelepi „örökség”.

A többi terület a Kígyósi-gyep és mellette, Magasdombrév (Dombri, Kéthalom és Sziget között) a régi szeméttelap környékén (Borszegi út mellett), valamint a Kisújszállási út mentén (Kántor-tanya) a Papp tanya előtt található.

A négy jogcímű támogatásra időben elektronikus úton nyújtottunk be kérelmet, 2012.04.26-án. Ezt a kérelmet módosítottuk vis maior jogcímen 2012.05.07.-én (Dombri 43,9 ha területen őszi káposztarepce helyett kukorica másodnövényre javítottuk).

A 2011 / 2012. gazdálkodási évben területek összesítése támogatási jogcímeik szerint:

Támogatási jogcímeik / AKG célprogramok	Igényelt terület
SAPS igénylés	468.68
AA) Integrált szántóföldi növ.term. célprogram	80.11
AD1) Szántóföldi növ.term. túzok élőhely-fejl. cp.	309.95
Natura 2000 igénylés	42.42
KAT igénylés	286.98
BC1) Gyepgazdálkodás túzok élőhely-fejl.cp.	78.62

Az egységes területalapú támogatás (SAPS) az Európai Bizottság irányadó árfolyamával 2011-ben (292,55 HUF/EUR) számolva a fajlagos maximum támogatási összeg hektáronként 58 073.- Ft, melyből maximum 27 991.- Ft volt az előleg (50%).

2012-ben az előleg (50%) 29.381,59.-Ft/ha.

2011. évben a támogatások megoszlása:

388.700.- (ANYAJUH)

28.660.895.- (AKG)

12.000.- (SZAKKÉPZÉS)

872.000.- (VPOP)

14.812.058.- (SAPS)

Összesen: 44.745.653.-

2012. évben a támogatások megoszlása:

374.277.- (ANYAJUH ÉS JELÖLÉS)

32.076.936.- (AKG)

38.100.- (SZAKKÉPZÉS)

1.951.000.- (VPOP)

5.968.847.- (KAT)

503.385.- (NATURA 2000)

12.328.311.- (SAPS)

Összesen: 53.240.856.-

Mezőgazdasági támogatási bevételi előirányzat **56.000.000.-Ft**. A támogatási bevétel **95%-os** teljesítést jelent.

Jelenleg az előleget nem utalták, ami a napokban várható (29.381,59.- Ft x 468,68 ha) **13.770.564.-Ft**, amely **67.011.420.-Ft**-tal számolva **120%-os** teljesítés lenne. Továbbá területalapú támogatás esetében (SAPS) „szokás” hogy decemberben két ünnep közt kifizetés történik, így várhatóan még **13.770.564.-Ft**-ot utalhatnak, ebben az esetben **80.781.984.-Ft** a támogatási bevétel, ami **144%-os** teljesítést jelentene.

Dévaványa átlagában a megemelkedett árak miatt egy hektár művelési költsége igen változó, de jelenleg is túlzás nélkül állíthatjuk, nem nagy erőfeszítés kell, hogy **120- 280 ezer Ft/ha** bekerülési költséggel számoljunk.

A mi eszközellátottságunk az időben történő munkák elvégzésénél kisebb területekre alkalmas, ezért a szolgáltatás igénybe vétele is szükségessé vált. Nem rendelkezünk olyan eszközökkel, amelyek elvégzéseit indokolja a külső szolgáltatás igénybevételét (növényvédelem, betakarítás stb).

Növényenként:

Évelő szálas pillangós takarmánynövények termesztése (lucerna):

Összterületük 208,42 ha, melynek előirányzati kiadása **2.000.000.-Ft**, mely megegyezik az előirányzott bevétellel. Ez azt jelenti, hogy nem terheli sem kiadás sem bevétel. Támogatási bevétele kb. 530 EURO/ha ami 285.-Ft-tal számolva **31.481.841.- Ft**.

Gyep: A gyep művelési ágban 78,62 ha szerepel. Pénzforgalmi szemléletben nem jelenik meg sem bevétel sem kiadás. Előirányzatként **500.000.- Ft** szerepel kiadásként, bevételként **500.000.- Ft**. Természetesen bevételi oldalon a támogatási összegek megjelennek. Ez az összterületre összesen **25.813.- EURO**, 285.- Ft-tal számolva **7.356.705.-Ft**.

Őszi káposztarepce: 2011/2012-es gazdasági évben 97,2 ha repcét vetettünk. A már fent említett vis maior ok miatt a Dombri 43,9 ha-on kukorica lett másodnövényként vetve. Learatva 53,3 ha lett összesen nettó 18,57 to terméssel. Ez 287 kg/ha átlag. Értékesítése megtörtént, **2.432.670.-Ft** értékben. Vetőmagra 1.194.336.-Ft-ot, 2012-ben műtrágyára 852.120.-Ft-ot, növényvédelmi munkálatokra 2.462.117.-Ft-ot, aratásra (beszállítás, betárolás, tisztítás) 949.502.- Ft-ot költöttünk. Összesen: **5.458.075.- Ft**. Ez hektáronként **102.403.- Ft** költség.

Napraforgó: 2011/2012-es gazdasági évben 59,0 ha-ron termeltünk napraforgót. Műtrágyára 852.120.-Ft-ot, növényvédelemre 2.850.797.-Ft-ot, betakarításra (beszállítás, tisztítás, tárolás) 1.107.779.-Ft-ot költöttünk. Ez összesen: **4.810.696.- Ft**. Ez **81.537.- Ft/ha** költség. Termése nettó 95,076 to , 1,61 to/ha. Ez 130.000.- Ft/to áron számolva ez **12.359.880.-Ft** bevétel. Csak érdekességképpen jegyzem meg hogy a Neoma napraforgó helyenként elérte a bruttó 2,0 to/ha-t. Vetőmag ellenértéke halasztott fizetési határidejű.

Kukorica: 2011/2012-es gazdasági évben 43,9 ha kukoricát vetettünk. A már fent említett vis maior ok miatt a Dombrin lett másodnövényként vetve. Learatva 43,9 ha lett összesen nettó 22,828 to terméssel. Ez 520 kg/ha átlag. Takarmányozás céljából termeltük a juh állatállomány részére. Értéke 65.000.-Ft/to áron számolva **1.483.820.-Ft**. Vetőmagra 785.000-Ft-ot, 2012-ben műtrágyára 781.110.-Ft-ot, növényvédelmi munkálatokra 1.503.750.-Ft-ot, aratásra 724.750.- Ft-ot költöttünk. Összesen: **3.794.610.- Ft**. Ez hektáronként **86.438.- Ft** költség.

Zöldugar: 25,5 ha szerepel zöldugarként. Pénzforgalmi szemléletben nem jelenik meg bevétel, kiadási oldala **480.000.-Ft**. Ez 18.824.-Ft/ha átlagköltség.

Általános költségek: általános költségként szerepelnek a munkabér és járulékai, a javítási és karbantartási, alkatrész, műholdas nyomkövetés stb. kiadásai. Ez 2012.09.30-ig, kiadási oldala **4.154.550.-Ft**. Ez **8.864.-Ft/ha** átlagköltség **468,68 ha**-ra számolva.

2012. évben az előirányzott bevételünk 74.988.000.-Ft, a bevételünk 69.517.226.-Ft ez az eredetihez képest **92,7%-os** teljesülés.

Kiadási oldalnál a módosított előirányzat 26.558.000.-Ft kiadásunk 18.697.931.-Ft ez az eredetihez viszonyítva **70%-os** teljesülést jelent. Az adatok 2011.10.19.-i részben záró állapot. Ha az előterjesztés készítéséig veszem figyelembe a tárgyévi adatokat, az őszi káposztarepce, napraforgó, kukorica, zöldugar, lucerna és gyep esetében az előirányzott bevétel 18.988.000.- Ft. Ezzel szemben a készleten lévő és az értékesítési bevétel 16.276.370.-Ft, vagyis 85,7%-os teljesítés. Az eredményességi hiány 2.711.630.- Ft. Támogatási bevételi előirányzatunk 56.000.000.- Ft, teljesülése 53.240.856.- Ft, ami 95%-os. Eredményességi hiány 2.759.144.- Ft. Összesen a bevételi eredményességi hiány 5.470.774.- Ft. Kiadási oldalon fel nem használt keretösszeg 7.860.069.-Ft. A számokból láthatjuk, hogy ha mérleget vonunk, akkor +2.389.295.-Ft eddig az eredmény költségvetés szempontjából.

Mivel a mezei leltár költsége később fog megjelenni (5.179.880.-Ft, talajművelés, vetőmag integrációban), és ahogy említést teszek rá a területalapú támogatás felének kifizetésére októberben kerülhet sor, így esély van arra, hogy költségvetési szempontból kb. 11. MFt. többletbevételre számolhatunk, az előirányzathoz viszonyítva.

Az elmúlt években, most is több képzésen, szakmai konferenciákon, kiállításon vettem részt. Kötelező képzés az Agrár-környezetgazdálkodási és a Natura 2000. Távlati terv, hogy fejlesztésre megérett a gépműhelyünk, ami felújításra szorul, amely más funkciót is betölt. Növénytermesztés terén tovább kell vinni a minimum tillage (minimális talajművelés) elvét, betartva a támogatáshoz kötött kritériumokat. Jelenleg e működtetési formát tartom leggazdaságosabbnak, legracionálisabbnak. Nagyon szeretném kihangsúlyozni, hogy ezek a támogatási jogcímekek (AKG, KAT, NATURA 2000, SAPS után a betartandó kritériumok miatt terméskieséssel járhatnak, és járnak is), ELLENTÉTELEZÉS-nek ill. kompenzációs támogatásnak nevezünk. Szakmai szempontból ez „sértő”, de ki az aki hektáronkénti átlagos 140-160 ezer forint vissza nem térítendő támogatási összegért megsértődik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, előterjesztésem megtárgyalását, annak elfogadását.

Déaványa, 2012. október 19.

**Földi Imre
Szociális földmunkát és
közmunkákat szervező
programirányító**